

ELINTARVIKKEISTA ANNETTAVAT TIEDOT VÄHITTÄISMYYNISSÄ

Elintarvikkeen myyjä tai luovuttaja on vastuussa siitä, että pakkausmerkinnät on ilmoitettu oikein. Tässä tiedotteessa on kerrottu yleisesti pakattujen ja pakkaamattomien elintarvikkeiden merkitsemisestä.

PAKKAAMATTOMAT ELINTARVIKKEET, NIISTÄ ILMOITETTAVAT TIEDOT JA ILMOITTAMISTAPA

Pakkaamaton elintarvike on sellainen,

- jonka kuluttaja itse pakkaa, esim. kuluttaja pakkaa paistopistetuotteita pussiin
- jonka myyjä pakkaa kuluttajalle hänen pyynnöstä
- joka on valmiiksi pakattu myymälässä myynnin nopeuttamiseksi ja helpottamiseksi välitöntä myyntiä varten, esim. leivät ja take away -tuotteet
- joka tarjoillaan elintarvikkeen luovutuspaikassa kuluttajalle valmiina nautittavaksi

Vähittäismyynnissä pakkaamattomista elintarvikkeista on ilmoitettava seuraavat tiedot:

- elintarvikkeen nimi
- ainesosat
- allergioita ja intoleransseja aiheuttavat aineet ja tuotteet (tiedotteen lopussa lista)
- alkuperämaa tarvittaessa
- tarvittavat käyttö- ja säilytysohjeet
- erityislainsäädännön edellyttämät merkinnät (esim. liha, kala, kasvikset)
- suolan ja rasvan määrä sekä tarvittaessa ilmoitus voimakassuolaisuudesta juustoista, makkarosta ja leikkeleenä käytettävistä lihavalmisteista
- suolan määrä ruokaleivästä (ilmoitettava myös voimakassuolaisuus)

Tiedot tulee antaa seuraavalla tavalla:

- Kaksikielisissä kunnissa suositus ilmoittaa sekä suomen- että ruotsinkielellä
- Kirjallisesti pakkaamattoman elintarvikkeen läheisyydessä esitteessä, taulussa tai etiketissä
- Suolan ja rasvan määrä sekä tieto voimakassuolaisuudesta on ilmoitettava aina kirjallisesti
- Muut tiedot voi antaa suullisesti, jos kuluttajille kirjallisesti ilmoitetaan, että tiedot saa henkilökunnalta. Ohessa esimerkki:

”Hyvä asiakkaamme, lisätietoja elintarvikkeista saa henkilökunnalta.”

- Elintarvikkeista ilmoitettavat tiedot on oltava myymälässä saatavilla kirjallisesti/sähköisesti.

KAUPAN PAKKAAMISTA ELINTARVIKKEISTA ANNETTAVAT TIEDOT JA ILMOITTAMISTAPA

- Kaupan pakkaamissa elintarvikkeissa tulee olla samat tiedot kuin teollisuuden pakkaamissa elintarvikkeissa (ei välitöntä myyntiä varten pakatuissa elintarvikkeissa)
- Valmiiksi pakattujen elintarvikkeiden tiedot tulee olla suoraan elintarvikepakkauksessa tai siihen kiinnitetyssä etiketissä
- Pakkausmerkinnät tulee olla sekä suomen- että ruotsinkielellä

Pakatuissa elintarvikkeissa on ilmoitettava vähintään seuraavat tiedot:

- elintarvikkeen nimi
- ainesosaluettelo
- allergioita ja intoleransseja aiheuttavat aineet ja tuotteet **korostettuna**
- tiettyjen ainesosien tai ainesosien ryhmien määrät (tarvittaessa)
- sisällön määrä

- vähimmäissäilyvyysaika tai viimeinen käyttöajankohta sekä tarvittaessa pakastuspäivämäärä
- vastuussa olevan elintarvikealan toimijan nimi, toiminimi tai aputoiminimi ja osoite
- alkuperämaa tai lähtöpaikka
- säilytysohje (tarvittaessa)
- käyttöohje (tarvittaessa, myös varoitusmerkintä tarvittaessa)
- alkoholipitoisuus (juomien, jos alkoholipitoisuus > 1,2 tilavuus - %)
- ravintoarvomerkinä (eli ravintoarvoilmoitus) (poikkeukset huomioiden)

Lisäksi tarvittaessa tulee ilmoittaa muun muassa seuraavat tiedot:

- elintarvike-erän tunnus
- voimakassuolaisuusmerkintä
- tunnistusmerkki (laitoksessa valmistetut eläinperäiset elintarvikkeet)
- mahdolliset muut erityislainsäädännön vaatimat merkinnät (esim. kalan/lihan/kasvisten erityismerkinnät, pakkauskaasun käyttö, makeutusaineiden käyttö, kofeiini)

Pakollinen ravintoarvomerkinä sisältää seuraavat tiedot 100 g / 100 ml kohti laskettuna:

- energia kJ/kcal
- rasva (g), josta tyydyttyneiden rasvojen osuus (g)
- hiilihydraatit (g), josta sokereita (g)
- proteiini (g)
- suola (g)

Vapaaehtoiset ravintoarvomerkinä, kun elintarvikepakkauksissa käytetään ravitsemus- ja terveysväitteitä (sallitut merkinnät) sekä elintarviketta on täydennetty vitamiineilla ja/tai kivennäisaineilla (ilmoitettava sekä aineen määrä että % -osuus päivittäisen saannin vertailuarvosta). Ravintoarvomerkinäistä lisätietoa elintarviketieto-oppaassa.

ALLERGIOITA TAI INTOLERANSSEJA AIHEUTTAVAT AINEET JA TUOTTEET

1. Gluteenia sisältävät viljat ja viljatuotteet
2. Äyriäiset ja äyriäistuotteet.
3. Kananmunat ja munatuotteet.
4. Kalat ja kalatuotteet
5. Maapähkinät ja maapähkinätuotteet.
6. Soijapavut ja soijapaputuotteet
7. Maito ja maitotuotteet
8. Pähkinät
9. Selleri ja sellerituotteet.
10. Sinappi ja sinappituotteet.
11. Seesaminsiemenet ja seesaminsiementuotteet.
12. Rikkidioksidi ja sulfiitit, joiden pitoisuudet ovat yli 10 mg/kg tai 10 mg/l kokonaisrikkidioksidina
13. Lupiini ja lupiinituotteet.
14. Nilviäiset ja nilviäistuotteet.

LISÄTIETOJA

- [Elintarviketieto-opas elintarvikevalvoijille ja elintarvikealan toimijoille 17068/2](#)
- Helsingin kaupunki, ympäristöpalvelut, elintarvikkeisiin liittyvä neuvonta ma - pe klo 9 - 11, puh. 09 310 14000, sähköposti elintarviketurvallisuus@hel.fi